

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2023/46/1138

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], tegen het besluit van de Examencommissie Informatica van de Faculteit der Bètawetenschappen, hierna: verweerster, om appellant voor een aantal vakken vrijstellingen te verlenen (30 EC in totaal) waarbij appellant onder voorwaarden in aanmerking kan komen voor een vrijstelling van 30 EC van de vrijekeuzeruimte.

I. Loop van het geding

Namens appellant heeft zijn raadsman mr. R. Verspaandonk op 28 augustus 2023 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: het College) beroep ingesteld tegen het besluit van verweerster van 20 juli 2023. Appellant vraagt daarbij om vergoeding van de gemaakte kosten voor rechtsbijstand indien het beroep gegrond wordt verklaard.

Op 4 september 2023 heeft het College aan verweerster verzocht om samen met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft op 14 september 2023 met appellant en zijn raadsman gesproken. Er is geen schikking tot stand gekomen. Op 28 september 2023 heeft verweerster een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 28 november 2023. Appellant was online aanwezig. Namens appellant was zijn raadsman aanwezig. Namens verweerster waren dr. A. Iosup (lid), drs. S. van Dorresteyn (ambtelijk secretaris) en drs. S. Theys-Wolters (ambtelijk secretaris) aanwezig.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellant heeft tussen 2017 en 2021 de bacheloropleiding Information Sciences gevolgd. Zijn inschrijving is op verzoek van verweerster door het College van Bestuur beëindigd, nadat vijfmaal was vastgesteld dat appellant fraude had gepleegd. Per 24 februari 2023 heeft appellant zich ingeschreven voor de bacheloropleiding Artificial Intelligence. Beide opleidingen vallen onder de Examencommissie Informatica. Appellant heeft verweerster verzocht hem voor de bacheloropleiding Artificial Intelligence vrijstellingen te verlenen op basis van de door hem afgeronde vakken van de bacheloropleiding Information Sciences. Op 20 juli 2023 heeft verweerster besloten appellant voor de volgende zeven vakken vrijstellingen te verlenen (in totaal 30 EC).

- Introduction to Artificial Intelligence X_401089 3EC, op basis van Intro IMM X 401088;
- Computational thinking X_400475 3EC, op basis van hetzelfde vak;
- Human-Computer interaction X8_0013 6EC, op basis van hetzelfde vak en X_400432;
- History of Science X_400318 3EC, op basis van hetzelfde vak;
- Academic Writing (FEW) L_ETBAALGOO6 3EC, op basis van hetzelfde vak;

- Knowledge and Data X_400083 6EC, op basis van hetzelfde vak;
- Project Socially aware computing XB_0042 6EC, op basis van Project interactieve multimedia X_400557.

Verweerster heeft tevens besloten dat appellant in aanmerking kan komen voor een vrijstelling van 30 EC van de vrijekeuzeruimte, onder de voorwaarde dat zijn invulling van die keuzeruimte voldoet aan de niveauvereisten zoals gesteld in artikel 12 van de Onderwijs- en Examenregeling van de bacheloropleiding Artificial Intelligence 2022-2023 (hierna: de OER) en geen overlap heeft met de bestaande vakken. Omdat hiermee het maximum aan 60 EC aan vrijstellingen is bereikt, zal verweerster aan appellant geen andere vrijstellingen meer verlenen.

III. Standpunten van partijen

Appellant kan zich niet verenigen met het besluit van verweerster. Appellant meent dat ten onrechte slechts 30 EC aan vrijstellingen zijn toegekend. Appellant wijst erop dat verweerster niet heeft gemotiveerd waarom voor een zevental vakken die in een eerdere procedure ter discussie stonden, nu geen vrijstellingen worden verleend. Volgens appellant heeft verweerster niet gemotiveerd waarom daarnaast alleen voor de vrijekeuzeruimte vrijstellingen kunnen worden verleend. Deze beperking volgt volgens appellant niet uit de bepalingen in de OER.

Appellant wijst erop dat verweerster in haar besluit van 9 maart 2023, dat door het College in zijn uitspraak 2023/27/1109 is vernietigd, nog bereid was om, onder voorwaarden, voor 69 EC aan vrijstellingen te verlenen op basis van de inhoud van de vakken. Volgens appellant bezit het College niet de bevoegdheid om verweerster op te dragen om het aantal vrijstellingen te beperken tot maximaal 60 EC, als verweerster zelf bereid is om meer dan 60 EC aan vrijstellingen te verlenen. Appellant stelt tevens dat het nieuwe besluit van verweerster van 20 juli 2023 ten onrechte niet is gebaseerd op de inhoud en het niveau van de eerder behaalde vakken, maar kennelijk is genomen op grond van andere overwegingen.

Appellant voert aan dat de vorige opleiding die appellant heeft gevolgd, Information Sciences, is opgehouden te bestaan en dat studenten die hebben moeten overstappen naar de opleiding Artificial Intelligence van geval tot geval bekeken moet worden welke vakken meegenomen kunnen worden en of het maximum van 60 EC aan vrijstellingen wel redelijk is. De overstap van appellant rechtvaardigt geen andere behandeling dan die van medestudenten.

Verweerster zegt dat haar besluit is gebaseerd op artikel 3.7 lid 3 van de OER, waar is bepaald dat maximaal 60 EC aan vrijstellingen kan worden verleend. Verweerster is bereid voor 30 EC aan vrijstellingen te verlenen op grond van behaalde vakken. Daarnaast kan appellant onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vrijstelling van 30 EC van de vrijekeuzeruimte.

Verweerster legt uit dat er een vertrouwensbreuk is ontstaan tussen haar en appellant. Verweerster memoreert dat er tijdens de bacheloropleiding Information Sciences vijfmaal fraude is vastgesteld in werk van appellant, waarvan de laatste twee keer bij online tentamens. Op basis van de laatste vaststelling van fraude heeft het College van Bestuur de inschrijving van appellant beëindigd. Verweerster wijst erop dat het haar taak is om op objectieve en deskundige wijze vast te stellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Verweerster wilde met zekerheid kunnen vaststellen dat appellant niet heeft gefraudeerd bij de vakken van de opleiding Information Sciences die hij heeft behaald en waarvoor verweerster aanvankelijk in maart 2023 vrijstelling heeft overwogen. Verweerster wilde daarom door middel van een mondelinge check kunnen vaststellen dat appellant daadwerkelijk over de gevraagd kennis beschikt en dat appellant de tentamens zonder te frauderen heeft behaald. Het College van Beroep heeft echter op 4 juli 2023 in uitspraak 2023/17/1109 bepaald dat van appellant niet mag worden verlangd dat hij door middel van een mondelinge check aantoonde dat hij de vakken zonder te frauderen heeft behaald. Verweerster licht toe dat zij heeft besloten om voor de vakken waarvoor verweerster een mondelinge check had willen vragen geen vrijstellingen te verlenen, omdat voor verweerster niet vaststaat dat appellant deze vakken zonder te frauderen heeft behaald. De vakken zijn behaald tijdens de coronapandemie, toen tentamens online werden afgenomen. Bij enkele vakken is een afwijkend cijferpatroon waar te nemen. Als voorbeeld noemt verweerster een vak waarvoor appellant voor de pandemie een 1,0 en een 3,5 heeft behaald, en tijdens de pandemie, toen het tentamen online werd afgenomen, een 9,0.

Verweerster wijst erop dat het College van Bestuur de inschrijving van appellant voor de bacheloropleiding Information Sciences heeft beëindigd. Appellant heeft vervolgens zelf besloten om zich in te schrijven voor de bacheloropleiding Artificial Intelligence. Dat de opleiding Information Sciences inmiddels niet meer bestaat, is voor het besluit van verweerster niet van belang, en de overgangsregeling is niet op appellant van toepassing.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen. Het gaat in dit geschil om de vraag of verweerster had mogen besluiten om appellant voor een aantal vakken vrijstellingen te verlenen (30 EC in totaal) waarbij hij onder voorwaarden in aanmerking kan komen voor een vrijstelling van 30 EC van de vrijekeuzeruimte.

Appellant heeft allereerst aangevoerd dat het College niet de bevoegdheid bezit om verweerster op te dragen om het aantal vrijstellingen te beperken tot maximaal 60 EC, als verweerster zelf bereid is om meer dan 60 EC aan vrijstellingen te verlenen. Het College kan appellant hierin niet volgen. Het College is bij uitstek bevoegd om te beoordelen of het besluit van verweerster in strijd is met het recht (art. 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek (WHW)). Indien appellant zich niet met het betreffende onderdeel van uitspraak 2023/17/1109 had kunnen verenigen, had hij beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Van toepassing is de Onderwijs- en Examenregeling de masteropleiding Artificial Intelligence 2022-2023 (OER), uitgewerkt in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie 2022-2023 (RR). In artikel 3.7 lid 1 onder a van deel A van de OER is bepaald dat de Examencommissie de student kan vrijstellen van het afleggen van één of meerdere examenonderdelen, indien de student geslaagd is voor een onderwijseenheid die qua inhoud en niveau gelijkwaardig is. In lid 3 is bepaald dat maximaal 60 EC van het onderwijsprogramma van een driejarige bacheloropleiding kan worden opgebouwd door middel van toegekende vrijstellingen.

Verweerster heeft in haar besluit van 20 juli 2023 niet verwezen naar deze bepalingen, maar in haar verweerschrift en in de mondelinge toelichting ter zitting heeft verweerster dit gebrek hersteld. Verweerster heeft haar besluit voldoende gemotiveerd.

Uit de bepalingen blijkt dat verweerster de bevoegdheid bezit om al dan niet vrijstellingen te verlenen. Niet uitgesloten is dat aan het verlenen van vrijstellingen voorwaarden worden verbonden. De voorwaarden kunnen onder meer betrekking te hebben op de relatie tussen de tentamens die zijn afgelegd en de vakken waarvoor vrijstelling wordt gevraagd, voor wat betreft de inhoud en het niveau. De bepalingen bieden verweerster de ruimte om een eigen afweging te maken. Dat betekent dat verweerster bij haar besluit ook relevante gebeurtenissen die in het verleden hebben plaatsgevonden, heeft mogen betrekken. Naar het oordeel van het College van Beroep heeft verweerster dan ook in redelijkheid tot haar besluit kunnen komen.

De hiervoor genoemde overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 15 december 2023, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, prof. dr. J.J. Beishuizen, R.A. Brouwer, dr. B. Frederiks, dr. A.J.M. van Ligtenberg, leden, in aanwezigheid van drs. A.M. van Donk, secretaris.

Prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

drs. A.M. van Donk,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken na toezending van deze uitspraak. Het griffierecht bedraagt € 50,-.